

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

В.О. ПАСІЧНИЙ

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Внутрішній економічний механізм
будівельного підприємства»

*(для студентів 4 курсу денної та заочної форми навчання
напряму підготовки 6.030504 – «Економіка підприємства»)*

Харків – ХНАМГ – 2009

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни **«Внутрішній економічний механізм будівельного підприємства»** для студентів 4 курсу денної та заочної форми навчання напряму підготовки 6.030504 – «Економіка підприємства»/Харк. нац. акад. міськ. госп-ва, уклад.: В.О.Пасічний, – Х.: ХНАМГ, 2009. – 18 с.

Укладач: В.О.Пасічний

Рецензент: доц., Т.І.Світлична

Програми побудовані за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Рекомендовано кафедрою економіки будівництва (протокол № 1 від 29.08.09)

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література	6
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	7
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (для студентів4 курсу денної форми навчання)	8
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямками підготовки та видами навчальної роботи	8
2.2. Зміст дисципліни	8
2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями	9
2.2.2. Лекційний курс	9
2.2.3. Практичні заняття	10
2.2.4. Індивідуальні завдання	10
2.2.5. Самостійна навчальна робота студента	10
2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту	11
2.4. Інформаційно-методичне забезпечення	12
3. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (для студентів 4 курсу заочної форми навчання)	13
3.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямками підготовки та видами навчальної роботи	13
3.2. Зміст дисципліни	13
3.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями	14
3.2.2. Лекційний курс	14
3.2.3. Практичні заняття	15
3.2.4. Індивідуальні завдання	15
3.2.5. Самостійна навчальна робота студента	15
3.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту	16
3.4. Інформаційно-методичне забезпечення	17

ВСТУП

Дисципліна «Внутрішній економічний механізм будівельного підприємства» за освітньо-нормативною програмою має статус вибіркової.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

- СВО ХНАМХ ОКХ (варіативна компонента) бакалавра напряму підготовки 6.030504 – «Економіка підприємництва» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво», Харків, 2007;
- СВО ХНАМХ ОПП (варіативна компонента) бакалавра напряму підготовки 6.030504 – «Економіка підприємництва» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво», Харків, 2007;
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво», Харків, 2007 (денна форма навчання);
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво», Харків, 2008 (заочна форма навчання).

Програма ухвалена кафедрою Економіки будівництва (протокол № 1 від 29.08. 2009) та Вченою радою факультету економіки і підприємництва (протокол № від 2009 р.)

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни: надання знань про закономірності функціонування внутрішнього економічного механізму підприємства. Вивчення побудови та форм функціонування внутрішнього економічного механізму підприємства, його нормативної бази, планування, контролю й оцінювання діяльності підрозділів, матеріального стимулювання колективів, методики діагностики, та оптимізації роботи операційної системи підприємства.

1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні «Внутрішній економічний механізм будівельного підприємства» вивчає внутрішні економічні відносини між підрозділами підприємства, між підрозділами і центральним апаратом управління.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Економіка підприємства	Ціноутворення в будівництві
Менеджмент	Планування і контроль на підприємстві
Економіка праці і соціально-трудова відносини	Комплексний тренінг на будівельному підприємстві
Технологія будівництва	

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль. **Внутрішній економічний механізм будівельного підприємства (2,5/90)**

Змістовий модуль (ЗМ) 1. Передумови та форми функціонування внутрішнього економічного механізму.

1. Виробничо-організаційна та економічна структуризація підприємства
2. Структура та форми функціонування внутрішнього економічного механізму.

3. Внутрішні ціни та методи їх формування.

4. Планування діяльності підрозділів підприємства.

ЗМ 2. Контроль, оцінювання та стимулювання діяльності.

1. Контроль і оцінювання діяльності.

2. Механізм стимулювання.

3. Матеріальна відповідальність за збитки, нанесені підприємству.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері
1. Конкретизувати певні аспекти стратегії підприємства у відповідних показниках довгострокових планів, проводити їх ресурсне обґрунтування. 2. Розраховувати показники планів діяльності підприємства та його підрозділів	Виробнича	Планова
1. Обґрунтовувати напрями адаптації операційної системи підприємства чи його підрозділів до певного рівня її завантаження. 2. Обґрунтовувати форми організації виробництва і праці	Виробнича	Організаційна

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Внутрішній економічний механізм підприємства: Навч. Посібник / За ред. М.Г. Грещака. – К.: КНЕУ, 2001. – 192 с.
2. Економіка підприємства : Підручник / За ред. С.Ф. Покропивного, - К.:КНЕУ, 2000.
3. Стадник Г.В. та інші. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Внутрішній економічний механізм підприємства» (в блок-схемах).- Харків: ХНАМГ, 2005.
4. Пасічний В.О. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Внутрішній економічний механізм підприємства» (для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності «Економіка підприємства»).- Харків: ХНАМГ, 2007.
5. Пасічний В.О. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічного завдання з дисципліни «Внутрішній економічний механізм будівельного підприємства» (для студентів 4 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»).- Харків: ХНАМГ, 2010.

1.5.Анотація програми навчальної дисципліни

Внутрішній економічний механізм будівельного підприємства

Мета вивчення дисципліни: формувати знання про структуру, принципи побудови та закономірності функціонування внутрішнього економічного механізму підприємства, його нормативну базу, планування, контроль, оцінку діяльності підрозділів, матеріальне стимулювання їх колективів, а також дати практичні навички і вміння обґрунтовувати форми внутрішнього економічного управління, обчислювати планові показники діяльності підрозділів, оцінювати рівень їх виконання та розробляти системи матеріального стимулювання розвитку її ефективності. Дисципліна вивчає такі економічні відносини всередині підприємства, які формуються згідно з його виробничою та організаційною структурою.

Аннотация Внутренний экономический механизм строительного предприятия

Цель изучения дисциплины: формировать знание о структуре, принципах построения и закономерности функционирования внутреннего экономического механизма предприятия, его нормативную базу, планирование, контроль, оценку деятельности подразделений, материальное стимулирование их коллективов, вычислять плановые показатели деятельности подразделений, оценивать уровень их выполнения и разрабатывать системы материального стимулирования, развития ее эффективности. Дисциплина изучает такие экономические отношения внутри предприятия, которые формируются в соответствии с его производственной и организационной структурой.

Annotation Internal economic mechanism of the enterprise

Objective of the discipline is to form knowledge about a structure, principles of construction and conformity to the law of functioning internal economic mechanism of the enterprise, its normative base, planning, control, estimation of subdivisions activity, material stimulation their collectives, method of internal economic diagnostics, to calculate the planned performance indicators of subdivisions, to estimate their implementation and develop the systems of material stimulation, development of its efficiency. Discipline studies the such economic relations into an enterprise, which are formed in accordance with its structure production and organizational.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(для 4 курсу денної форми навчання)

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямками підготовки та видами навчальної роботи

Напря́м підгото- вки (шифр, абревіатура)	Всього, кредит/ /годин	Триместр(и)	Години								Екзамен (семестр)	ІМК (триместр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контрольна ро- бота	КР	РГЗ		
6.030504 - Економіка пі- дприємстваЕ- кономіка буді- вельного під- приємства	2,5/90	10	48	24	24	-	42	-	-	20	-	10

2.2. Зміст дисципліни

Модуль. Внутрішній економічний механізм будівельного підприємства (2,5/90)

Змістовий модуль (ЗМ) 1. Передумови та форми функціонування внутрішнього економічного механізму. 1,5/54

1. Виробничо-організаційна та економічна структуризація підприємства
2. Структура та форми функціонування внутрішнього економічного механізму.
3. Внутрішні ціни та методи їх формування.
4. Планування діяльності підрозділів підприємства.

ЗМ 2. Контроль, оцінювання та стимулювання діяльності. 1/36

5. Контроль і оцінювання діяльності.
6. Механізм стимулювання.
7. Матеріальна відповідальність за збитки, нанесені підприємству

**2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями
та форми навчальної роботи студента**

Модулі та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль. Внутрішній економічний механізм будівельного підприємства	2,5/90	24	24		42
ЗМ 1. Передумови та форми функціонування внутрішнього економічного механізму.	1,5/54	16	16		22
ЗМ 2. Контроль, оцінювання та стимулювання діяльності	1/36	8	8		20

2.2.2. Лекційний курс

Зміст	Кількість годин
ЗМ 1. Передумови та форми функціонування внутрішнього економічного механізму	16
Тема 1. Виробничо-організаційна та економічна структура підприємства	4
Тема 2. Структура та форми функціонування внутрішнього економічного механізму	4
Тема 3. Внутрішні ціни та методи їх формування	2
Тема 4. Планування діяльності підрозділів підприємства	6
ЗМ 2. Контроль, оцінювання та стимулювання діяльності	8
Тема 5. Контроль і оцінювання діяльності	2
Тема 6. Механізм стимулювання	4
Тема 7. Матеріальна відповідальність за збитки, нанесені підприємству	2
Разом	24

2.2.3. Практичні заняття

Зміст	Кількість годин
ЗМ 1. Передумови та форми функціонування внутрішнього економічного механізму	16
Тема 1. Виробничо-організаційна та економічна структуризація підприємства	2
Тема 2. Структура та форми функціонування внутрішнього економічного механізму	2
Тема 3. Внутрішні ціни та методи їх формування	1
Тема 4. Планування діяльності підрозділів підприємства	4
ЗМ 2. Контроль, оцінювання та стимулювання діяльності	8
Тема 5. Контроль і оцінювання діяльності	2
Тема 6. Механізм стимулювання	4
Тема 7. Матеріальна відповідальність за збитки, нанесені підприємству	2
Разом	24

2.2.4. Індивідуальні завдання.

При вивченні даної дисципліни навчальним планом передбачено виконання розрахунково-графічного завдання (РГЗ). РГЗ виконується згідно з «Методичними вказівками до виконання розрахунково-графічного завдання з дисципліни «Внутрішній економічний механізм будівельного підприємства» (для студентів 4 курсу денної напрями підготовки 6.030504 – «Економіка підприємства»))» - Харків: ХНАМГ, 2010. Мета РГЗ - поглибити теоретичні знання студента щодо структуризації підприємства як економічної системи та набутти навички календарного планування діяльності його підрозділів, оцінювання результатів їх діяльності та формування фондів заробітної плати за досягнутими результатами.

2.2.5. Самостійна навчальна робота студента

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння матеріалом дисципліни, засвоєння необхідних умінь і навичок у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Під час такої роботи використовується навчальна, спеціальна література, а також тексти лекцій. Специфічною формою самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань у вигляді розв'язування задач, аналізу ситуацій, написання рефератів, аналітичних оглядів та РГЗ.

Розподіл часу самостійної роботи

Зміст	Кількість годин
ЗМ 1. Передумови та форми функціонування внутрішнього економічного механізму	22
Тема 1. Виробничо-організаційна та економічна структуризація підприємства	8
Тема 2. Структура та форми функціонування внутрішнього економічного механізму	4
Тема 3. Внутрішні ціни та методи їх формування	4
Тема 4. Планування діяльності підрозділів підприємства	6
ЗМ 2. Контроль, оцінювання та стимулювання діяльності	20
Тема 5. Контроль і оцінювання діяльності	8
Тема 6. Механізм стимулювання	8
Тема 7. Матеріальна відповідальність за збитки, нанесені підприємству	4
Разом	42

2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю	Розподіл балів, %
Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1. Індивідуальне завдання №1 Тестовий контроль №1.	20
ЗМ 2. Виконання та захист РГЗ	40
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ (ПМК)	40
Всього за модулем	100

Критерії підсумкової оцінки на підставі поточного контролю

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
більше 90-100 включно	Відмінно	A
більше 80-90 включно	Добре	B
більше 70-80 включно		C
більше 60-70 включно		D
більше 50-60 включно	Задовільно	E
більше 25-50 включно		FX
від 0 до 25 включно	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

2.4 Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	Теми, де застосовується
1. Основна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Внутрішній економічний механізм підприємства: Навч. Посібник / За ред. М.Г. Грещака. – К.: КНЕУ, 2001. – 192 с.	1-7
2. Економіка підприємства : Підручник / За ред. С.Ф. Покропівного,- К.: КНЕУ, 2000.	3-4
2. Додаткові джерела	
1. Бухалков М.И. Внутрифирменное планирование: Учебник-М.: Инфра-М, 1999.	4
2. Осипов Ю.М. Основы теории хозяйственного механизма.- М.: Изд-во МГУ, 1994.	1-4
3. Методичне забезпечення	
1. Стадник Г.В. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Внутрішній економічний механізм підприємства» (в блок-схемах). - Харків: ХНАМГ, 2004.	1-7
2. Пасічний В.О. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Внутрішній економічний механізм підприємства» (для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності «Економіка підприємства»).- Харків: ХНАМГ, 2007.	4-7
3. Пасічний В.О. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічного завдання з дисципліни «Внутрішній економічний механізм будівельного підприємства» (для студентів 4 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»).- Харків: ХНАМГ, 2010.	4-6

3. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(для 4 курсу заочної форми навчання)

3.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямами підготовки та видами навчальної роботи

Напря́м підгото- вки (шифр, абревіатура)	Всього, кредит/ /годин	Семестр(и)	Години								Екзамен (семестр)	ПМК (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контрольна ро- бота	КР	РГЗ		
6.030.504 - Економіка під- приємстваЕко- номіка будіве- льного підпри- ємства	2,5/90	8	10	6	4	-	80	-	30	-	8	-

3.2. Зміст дисципліни

Модуль. Внутрішній економічний механізм будівельного підприємства (2,5/90)

Змістовий модуль (ЗМ) 1. Передумови та форми функціонування внутрішнього економічного механізму. 1,5/54

1. Виробничо-організаційна та економічна структуризація підприємства
2. Структура та форми функціонування внутрішнього економічного механізму.

3. Внутрішні ціни та методи їх формування.
4. Планування діяльності підрозділів підприємства.

ЗМ 2. Контроль, оцінювання та стимулювання діяльності. 1/36

1. Контроль і оцінювання діяльності.
2. Механізм стимулювання.
3. Матеріальна відповідальність за збитки, нанесені підприємству

3.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями

та форми навчальної роботи студента

Модулі та змістові модулі	Всього, кре-	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль. Внутрішній економічний механізм будівельного підприємства	2,5/90	6	4		80
ЗМ 1. Передумови та форми функціонування внутрішнього економічного механізму.	1,5/54	3	3		45
ЗМ 2. Контроль, оцінювання та стимулювання діяльності	1/36	3	1		35

3.2.2. Лекційний курс

Зміст	Кількість годин
ЗМ 1. Передумови та форми функціонування внутрішнього економічного механізму	3
Тема 1. Виробничо-організаційна та економічна структуризація підприємства	0,2
Тема 2. Структура та форми функціонування внутрішнього економічного механізму	0,5
Тема 3. Внутрішні ціни та методи їх формування	0,3
Тема 4. Планування діяльності підрозділів підприємства	2
ЗМ 2. Контроль, оцінювання та стимулювання діяльності	3
Тема 5. Контроль і оцінювання діяльності	0,5
Тема 6. Механізм стимулювання	2
Тема 7. Матеріальна відповідальність за збитки, нанесені підприємству	0,5
Разом	6

3.2.3. Практичні заняття

Зміст	Кількість годин
ЗМ 1. Передумови та форми функціонування внутрішнього економічного механізму	2
Тема 4. Планування діяльності підрозділів підприємства	2
ЗМ 2. Контроль, оцінювання та стимулювання діяльності	2
Тема 5. Контроль і оцінювання діяльності	1
Тема 6. Механізм стимулювання	1
Разом	4

3.2.4. Індивідуальні завдання

При вивченні даної дисципліни навчальним планом передбачено виконання курсової роботи. Курсова робота виконується згідно з «Методичними вказівками до виконання курсової роботи з дисципліни «Внутрішній економічний механізм підприємства» (для студентів 4-6 курсів заочної форми навчання і екстернату за спец. 6050107). Мета курсової роботи - поглибити теоретичні знання студента та набуття навичок щодо реалізації основних функцій внутрішнього економічного механізму будівельного підприємства.

Курсова робота складається з таких розділів: а) розробка оперативного плану діяльності структурного підрозділу; б) оцінювання результатів діяльності; в) формування фонду заробітної плати; г) внутрішньо-фірмова матеріальна відповідальність.

3.2.5. Самостійна навчальна робота студента

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння матеріалом дисципліни, засвоєння необхідних умінь і навичок у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Під час такої роботи використовується навчальна, спеціальна література, а також тексти лекцій. Специфічною формою самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань у вигляді розв'язування задач, аналізу ситуацій, написання рефератів, аналітичних оглядів та курсової роботи.

Розподіл часу самостійної роботи

Зміст	Кількість годин
ЗМ 1. Передумови та форми функціонування внутрішнього економічного механізму	30
Тема 1. Виробничо-організаційна та економічна структуризація підприємства	5
Тема 2. Структура та форми функціонування внутрішнього економічного механізму	5
Тема 3. Внутрішні ціни та методи їх формування	10
Тема 4. Планування діяльності підрозділів підприємства	10
ЗМ 2. Контроль, оцінювання та стимулювання діяльності	50
Тема 5. Контроль і оцінювання діяльності	6
Тема 6. Механізм стимулювання	8
Тема 7. Матеріальна відповідальність за збитки, нанесені підприємству	6
Виконання курсової роботи	30
Разом	80

3.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю	Розподіл балів, %
Поточний контроль зі змістовних модулів	
Виконання та захист курсової роботи	60
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ	
Екзамен	40
Всього за модулем	100

3.4 Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	Теми , де застосовується
1.Основна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1.Внутрішній економічний механізм підприємства: Навч. Посібник / За ред. М.Г. Грещака. – К.: КНЕУ, 2001. – 192 с.	1-7
2. Економіка підприємства : Підручник / За ред. С.Ф. Покропивного,- К.: КНЕУ, 2000.	1-7
2. Додаткові джерела	
1. Бухалков М.И. Внутрифирменное планирование: Учебник-М.: Инфра-М, 1999.	4
2. Осипов Ю.М. Основы теории хозяйственного механизма.- М.: Изд-во МГУ,1994.	1-7
3. Методичне забезпечення	
1. Стадник Г.В. та інші. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Внутрішній економічний механізм підприємства»(в блок-схемах). – Харків: ХНАМГ, 2007	1-7
2. Пасічний В.О. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Внутрішній економічний механізм підприємства» (для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності «Економіка підприємства»). – Харків: ХНАМГ. 2007	4-7
3. Пасічний В.О., Мількін І.В. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Внутрішній економічний механізм підприємства» (для студентів 4 курсу заочної форми навчання і екстернату спец. 6.050107), Харків: НАМГ-2005	4-7

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ПАСІЧНИЙ Володимир Олександрович

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни
«Внутрішній економічний механізм будівельного підприємства» для студентів 4 курсу денної та заочної форми навчання напряму підготовки 6.030504 – «Економіка підприємства».

Комп'ютерне верстання: Н.М. Колісник

План 2009, поз. 416 Р

Підп. до друку 04.11.2010 р.
Друк на ризографі
Тираж 10 пр.

Формат 60x84 1/16
Ум. друк. арк. 1,1
Зам. №6510

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001